

KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W SZCZECINIE
ul. Firlika 9-14, 71-637 Szczecin

Szczecin, 11 lipca 2018 r.

WO.092.3.2018

**Pan
bryg. Andrzej Prokopski
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Gryfinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, przy ul. Łużyckiej 1, zgodnie z rocznym planem kontroli zatwierdzonym przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie 4 grudnia 2017 roku.

Kontrolę przeprowadzili:

- bryg. Elżbieta Zielińska – naczelnik Wydziału Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.3.1.2018 z 20 marca 2018 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza,
- mgr Ewa Kadyrow – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.3.2.2018 z 20 marca 2018 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza,
- mgr Elżbieta Plucińska – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.3.3.2018 z 20 marca 2018 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza.

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 21 i 28 marca 2018 roku.

Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: Realizacja polityki kadrowej w zakresie: prawidłowości rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin, polityki kadrowej w zakresie: przyjęć do służby, prawidłowości mianowania na kolejne stopnie służbowe, przyznawania dodatków motywacyjnych, opiniowania strażaków, dokumentacji zwolnień ze służby, wydawania decyzji personalnych. Prawidłowość przygotowania i prowadzenia postępowań rekrutacyjnych do korpusu służby cywilnej, nawiązanie stosunku pracy, służba przygotowawcza, ocena oraz opisy i wartościowanie stanowisk w korpusie służby cywilnej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2017 r. do 20 marca 2018 roku.

I. Podsumowanie i ocena działalności Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie.

1. Prawdopodobności rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin.

Zagadnienia czasu służby reguluje art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1204 ze zm.), zwanej dalej ustawą o PSP oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 2005 r.

Analizie podlegały harmonogramy półroczne, listy obecności, indywidualne karty ewidencji czasu służby, książki podziału bojowego za pierwszy i drugi okres rozliczeniowy 2017 r. oraz karty rozliczeniowe wykorzystanych urlopów strażaka PSP. W toku kontroli stwierdzono, co następuje.

1.1 Ujęcie zadania rozliczenia czasu służby w zakresach czynności pracowników.

Za prowadzenie ewidencji czasu służby strażaków są odpowiedzialni:

- – prowadzenie list obecności pracowników systemu codziennego, ewidencjonowanie urlopów pracowników, wniosków urlopowych, prowadzenie zeszytu pracy wykonywanej w godzinach ponadwymiarowych, zeszytu wyjść prywatnych i służbowych;
- – ewidencjonowanie czasu służby dla stanowisk kierowania komendy powiatowej PSP, tworzenie harmonogramów półrocznych, harmonogramów miesięcznych oraz wprowadzanie stanu faktycznego, obsługa programu SECS – 2014;
- – prowadzenie ewidencji czasu służby w Jednostce Ratowniczo – Gaśniczej;
- – ewidencjonowanie czasu służby strażaków zmiany, tworzenie harmonogramu półrocznego, harmonogramów miesięcznych oraz prowadzenie stanu faktycznego, obsługa programu SECS – 2014 z poziomu dowódcy zmiany;
- – prowadzenie nadzoru nad dyscypliną pracy, ewidencją czasu służby prowadzoną przez dowódcę JRG i naczelnika wydziału operacyjnego oraz dowódców zmian.

Zadania rozliczania czasu służby są ujęte w zakresach czynności ww. osób.

1.2 Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – sporządzenie.

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. dla strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym zostały sporządzone harmonogramy półroczne na oba kontrolowane okresy rozliczeniowe.

1.3 Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – data podpisania, czy zapoznano strażaków z harmonogramem.

	Data zatwierdzenia harmonogramu półrocznego przez kierownika kontrolowanej jednostki	
	I okres rozliczeniowy 2017 (01.01.2017 r. – 30.06.2017 r.)	II okres rozliczeniowy 2017 (01.07.2017 r. – 31.12.2017 r.)
PSK	21.12.2016 r.	20.06.2017 r.
JRG	21.12.2016 r.	20.06.2017 r.

Harmonogramy półroczne zostały zatwierdzone przez kierownika kontrolowanej jednostki i podane do wiadomości strażaków zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego.

1.4 Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: zgodności z normatywem godzin w okresie rozliczeniowym.

Dni i godziny służby poszczególnych strażaków w harmonogramach półrocznych zostały określone zgodnie z normą czasu służby o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP.

1.5 Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: przestrzegania zasady „120 godzin wolnych”.

W skontrolowanych harmonogramach półrocznych nie występują przypadki, ponad 120 godzinnych przerw między zaplanowanymi służbami.

1.6 Ocena prawidłowości wyznaczania strażaków do pełnienia dyżuru domowego – zgodnie z § 13 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 roku.

Analiza kart ewidencji czasu służby nie wykazała przypadków naruszenia § 13 ust. 3 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., zgodnie z którym strażak może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym dwa razy w sobotę, niedzielę lub święto, a czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 72 godzin.

Zgodnie z art. 35 ust. 7 ustawy o PSP w ramach codziennego rozkładu czasu służby strażak może być wyznaczony do pełnienia, w dowolnym czasie, dyżuru trwającego nie dłużej niż 24 godziny, po których następują co najmniej 24 godziny wolne od służby. Po przeanalizowaniu kart ewidencji czasu służby, list obecności oraz książki nadgodzin stwierdzono, że kilkakrotnie po służbie trwającej 24 godziny, pozostawał nadal w służbie od godziny 8:00 do 15:30. Sytuacja taka miała miejsce w dniach: 12/13.01.2017 r., 26/27.01.2017 r., 1/2.02.2017 r., 9/10.02.2017 r. oraz 23/24.03.2017 r. Ponadto zgodnie z ewidencją nadgodzin 10 lutego 2017 r. brał udział w szkoleniu OSP w Cedyni od godziny 15:30 do godziny 20:30, co oznacza, że nieprzerwanie pełnił służbę od godziny 8:00 9.02.2017 do godziny 20:30 10.02.2017 roku.

1.7. Prawidłowość sporządzenia kart ewidencji czasu służby strażaka w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w §16 ust.2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Karty ewidencji czasu służby strażaka są założone i prowadzone odrębnie dla każdego strażaka. Skontrolowano jedenaście kart ewidencji czasu służby strażaków w tym dwie karty strażaków pełniących służbę w systemie codziennym (.....) i dziewięć kart ewidencji czasu służby strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym:

- PSK (.....),
- JRG zmiana I (.....),
- JRG zmiana II (.....),
- JRG zmiana III (.....).

Co do zasady karty ewidencji czasu służby ww. strażaków obejmują informacje o czasie służby pełnionej według obowiązującego strażaka harmonogramu, o którym mowa w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia o czasie służby pełnionej ponad normę określoną w art. 35 ust. 1 ustawy i, o otrzymanym za ten czas czasie wolnym lub wypłaconej rekompensacie pieniężnej, informację o pełnionych dyżurach domowych, urlopach, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych nieobecnościach w służbie. Jednakże podczas kontroli stwierdzono kilka uchybień. W rozliczeniu półrocznym każdego dnia powinna zostać zaewidencjonowana faktyczna liczba godzin strażaka przebywającego w służbie. W kontrolowanej jednostce nie wszystkie wyjścia prywatne strażaków oraz wypracowane nadgodziny są ewidencjonowane w rozliczeniu półrocznym. Z analizy

dokumentów wynika, że w kontrolowanej jednostce przyjęła się praktyka, że jeśli strażak w ciągu okresu rozliczeniowego wypracował nadgodziny np. pełniąc służbę na SK, a następnie w ciągu okresu rozliczeniowego został mu udzielony w różnych dniach czas wolny, to powyższe zdarzenia nie mają odzwierciedlenia w rozliczeniu półrocznym. Dopiero nadgodziny, za które nie udzielono czasu wolnego, a które są do płacenia, są wprowadzane do rozliczenia półrocznego np.: 5.01.2017 r. zgodnie z zeszytem nadgodzin pełnił służbę na SK od godziny 15:30 do godziny 7:30 dnia następnego. Godziny te nie zostały zaewidencjonowane w rozliczeniu półrocznym. Ww. strażakowi za 16 wypracowanych nadgodzin został udzielony czas wolny w dniach: 8.01.2017 r. – 2 godziny (8.01.2017 r. to niedziela, zgodnie z rozkładem czasu służby jest to dzień wolny tego strażaka); 30.01.2017 r. – 2,5 godziny (w rozliczeniu półrocznym strażak obecny przez 8 godzin w służbie); 3.02.2017 r. – 8 godzin (w rozliczeniu półrocznym strażak obecny przez 8 godzin w służbie, w liście obecności wpisano datę, kiedy powstały nadgodziny); 9.03.2017 r. – 2 godziny (w rozliczeniu półrocznym strażak obecny przez 8 godzin w służbie); 17.03.2017 r. – 1,5 godziny (w rozliczeniu półrocznym strażak obecny przez 8 godzin w służbie). Taka sama sytuacja ma również miejsce w II okresie rozliczeniowym 2017 r. u w dniach: 18.09.2017 r., 20.09.2017 r., 30.09.2017 r. oraz 5.10.2017 r. – godziny wykonywania zadań ponad normę nie są zaewidencjonowane w rozliczeniu półrocznym, ani ich odbiór, chyba, że strażak nie odebrał wszystkich godzin i były one przeznaczone do płacenia. Podobnie było u w dniach: 19.07.2017 r., 18.09.2017 r. oraz 30.09.2017 r. Lista obecności, zeszyt wyjść prywatnych, zeszyt nadgodzin oraz karty ewidencji czasu służby to dokumenty, które powinny być tożsame.

1.8. Zgodność kart ewidencji czasu służby strażaka z książką podziału bojowego i listą obecności.

Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia z 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP, w jednostkach organizacyjnych prowadzi się ewidencję czasu służby strażaków, która obejmuje listy obecności i karty ewidencji czasu służby strażaka. Informacje o urloпах, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie zawarte w kartach ewidencji czasu służby powinny być zgodne z listami obecności, książką podziału bojowego oraz kartami rozliczeniowymi wykorzystanych urloпов.

Lista obecności jest dokumentem, w którym strażak przy określonej dacie składa podpis tj. potwierdza fakt przybycia do pracy. Lista obecności powinna być czytelna i prowadzona na bieżąco. W kontrolowanej jednostce, w listach obecności często używany jest korektor, a większość nieobecności usprawiedliwionych (urlopy, zwolnienia lekarskie) jest naniesionych ołówkiem lub brak jest jakiegokolwiek informacji o usprawiedliwionej nieobecności. Zgodnie z rozliczeniem półrocznym przebywał we wrześniu na urlopie wypoczynkowym oraz wypoczynkowym dodatkowym (2-7.09.2017 r.), a następnie był delegowany do szkoły (11-15.09.2017 r.) W liście obecności brak informacji o przyczynach nieobecności (puste pola od 1 do 16.09.2017 r.) Podobna sytuacja występuje w październiku 2017 r. był delegowany do szkoły od 9 do 13.10.2017 r. oraz od 16 do 19.10.2017 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. W liście obecności brak informacji.

..... przebywał od 19 do 29.05.2017 r. na urlopie wypoczynkowym, w liście obecności wpisu dokonano ołówkiem. W kolumnie dotyczącej w dniach 28-30 maja 2017 r. użyto korektora. Lista obecności jest dokumentem podlegającym kontroli, m.in. na jej podstawie prowadzone jest rozliczenie półroczne, na bazie którego wypłacana jest rekompensata pieniężna z tytułu wypracowanych nadgodzin. Wszelkie symbole nieobecności należy nanosić czerwonym długopisem. W przypadku konieczności dokonania zmiany na liście obecności należy przekreślić

błędny wpis i po dokonaniu poprawy czerwonym długopisem potwierdzić ją podpisem. Nie należy używać korektorów.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

Codzienny rozkład czasu służby				
Stopień, imię i nazwisko	Data	Lista obecności	Karty ewidencji czasu służby	Karta rozliczenia wykorzystanych urlopów
.....	6.03.2017 r.	urlop	strażak obecny w służbie	6.03.2017 – urlop odpisany ze stanu
Zgodnie z listą obecności oraz kartą rozliczenia urlopów ww. strażak przebywał na urlopie wypoczynkowym. W karcie rozliczenia półrocznego 6.03.2017 r. nie zaewidencjonowano tego faktu. Powyższa sytuacja nie ma wpływu na ilość wypracowanych przez strażaka nadgodzin.				
.....	08-12.05.2017 r.	8-09.05.2017 urlop	strażak na urlopie	8-9.05.2017 oraz 11-12.05.2017 – urlop odpisany ze stanu
		10.05.2017 podpis		
		11-12.05.2017 urlop		
Zgodnie z listą obecności oraz kartą rozliczenia urlopów ww. strażak przebywał w okresie 8-9.05.2017 r. oraz 11-12.05.2017 r. na urlopie wypoczynkowym. W karcie rozliczenia półrocznego zaewidencjonowano urlop wypoczynkowy od 8-12.05.2017 r., choć w dniu 10.05.2017 r. ww. przebywał w służbie. Powyższa sytuacja nie ma wpływu na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.				
Zmianowy rozkład czasu służby JRG zmiana I				
Stopień, imię i nazwisko	Data	Lista obecności	Karty ewidencji czasu służby	Książka podziału bojowego
.....	06.09.2017 r.	podpis + adnotacja 12-20	dyżur domowy 16 g.	-
	30.09.2017 r.	brak podpisu, adnotacja 12-20	służba 12	pozostawiony w służbie 12-20
W liście obecności 6.09.2017 r. ww. strażak złożył podpis, a obok podpisu czerwonym długopisem zaewidencjonowano godziny od 12:00 do 20:00. Z takiego zapisu wynika, że ww. strażak 6.09.2017 r. przebywał w służbie przez 8 godzin, co nie zostało zaewidencjonowane w karcie rozliczenia półrocznego (zaewidencjonowano fakt pełnienia dyżuru przez strażaka). Natomiast 30.09.2017 r., choć nie ma podpisu ww. strażaka w liście obecności, czerwonym długopisem zaewidencjonowano godziny od 12:00 do 20:00 (8 godzin), a zaewidencjonowano w karcie rozliczenia półrocznego 12 godzin. Jeżeli strażak wypracował w danym dniu nadgodziny, powinny one zostać w sposób czytelny zaewidencjonowane w zeszycie nadgodzin lub książce podziału bojowego. W obu przypadkach brak informacji w zeszycie nadgodzin. Informacja o wypracowaniu nadgodzin 30.09.2017 r. jest wpisana w książkę podziału bojowego, jednakże obejmuje ona czas od godziny 12:00 do 20:00, co razem daje 8 nadgodzin, a nie tak jak zaewidencjonowano 12. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.				
Zmianowy rozkład czasu służby JRG zmiana II				
Stopień, imię i nazwisko	Data	Lista obecności	Karty ewidencji czasu służby	Książka podziału bojowego
.....	29/30.05.2017 r.	wolne	służba 24	-
	30/31.05.2017 r.	podpis	-	strażak na służbie
W ww. przypadku w rozliczeniu półrocznym błędnie zaewidencjonowano fakt pełnienia służby przez w dniu 29/30.05.2017 r. Zgodnie z listą obecności oraz książką podziału bojowego służba była pełniona 30/31.05.2017 r. Powyższa sytuacja nie ma wpływu na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.				
.....	10/11.06.2017 r.	urlop	urlop	Zawody OSP Trzcińsko Zdrój – 7 godzin
Z karty rozliczenia urlopów, listy obecności oraz rozliczenia półrocznego wynika, iż od 10				

do 11.06.2017 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym. Z zeszytu ewidencji nadgodzin wynika, iż 10.06.2017 r. strażak przez 7 godzin brał udział w zawodach OSP w Trzcińsku - Zdroju. Na podstawie art. 72 ustawy o PSP za zgodą przełożonego uprawnionego do powołania lub mianowania, strażaka można odwołać z urlopu wypoczynkowego z ważnych względów służbowych, a także wstrzymać udzielenie mu urlopu w całości lub w części. Jeżeli udział strażaka w zawodach OSP był niezbędny, należało strażaka odwołać z urlopu wypoczynkowego, anulować urlop w karcie rozliczenia urlopów, a w karcie ewidencji czasu służby zaewidencjonować czas faktycznego wykonywania zadań służbowych zgodnie z zeszytem ewidencji nadgodzin. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.

Zmianowy rozkład czasu służby JRG zmiana III

Stopień, imię i nazwisko	Data	Lista obecności	Karty ewidencji czasu służby	Książka podziału bojowego
.....	1.04.2017 r.	symbol W - wolne	służba 8	-

Zgodnie z książką podziału bojowego oraz listą obecności ww. strażak nie pełnił służby 1.04.2017 r. W rozliczeniu półrocznym zaewidencjonowano 8 godzin służby. Brak zaewidencjonowanych godzin pracy w zeszycie nadgodzin oraz jakiejkolwiek informacji w książce podziału bojowego. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.

Zgodnie z książką podziału bojowego oraz listą obecności pan w dniach 23/24.12.2017 r. pełnił służbę w JRG. W karcie rozliczenia półrocznego 23.12.2017 r. zaewidencjonowano 8 godzin służby oraz w dniu następnym 8 godzin służby. Brak jest informacji w książce podziału bojowego o tym, aby ww. strażak pełnił służbę w wymiarze 16 godzin, a nie 24 godzin. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.

Zgodnie z książką podziału bojowego oraz listą obecności pan w dniach 12/13.01.2017 r. pełnił służbę w JRG. W karcie rozliczenia półrocznego 12.01.2017 r. zaewidencjonowano 18 godzin służby oraz w dniu następnym 8 godzin służby. Brak jest informacji w książce podziału bojowego lub w zeszycie nadgodzin o wypracowaniu 12.01.2017 r. 2 nadgodzin. Podobna sytuacja miała miejsce podczas pełnienia służby w dniach 23/24.06.2017 r. W karcie rozliczenia półrocznego 23.06.2017 r. zaewidencjonowano 16 godzin służby oraz w dniu następnym 16 godzin służby. Brak jest informacji w książce podziału bojowego lub w zeszycie nadgodzin o wypracowaniu 8 nadgodzin w dniu 24.06.2017 r. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka.

1.9. Ocena poprawności rozliczenia czasu służby w oparciu o harmonogram służby na okres rozliczeniowy.

W trakcie kontroli ustalono, że zwolnienia od zajęć służbowych, zwolnienia lekarskie oraz inne usprawiedliwione nieobecności w służbie są poprawnie rozliczane w oparciu o harmonogram półroczny o którym mowa w § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 roku. Tylko u jednego funkcjonariusza raport o udzielenie urlopu oraz sposób zaewidencjonowania urlopu w karcie rozliczenia urlopu wypoczynkowego oraz dodatkowego jest nieczytelny. złożył raport o udzielenie urlopu wypoczynkowego od 11 do 24.12.2016 r. oraz od 25.12.2016 r. do (...) – nie podano daty zakończenia urlopu. Z listy obecności wynika, że urlop był udzielony do 15.01.2017 r. W karcie rozliczenia urlopu wypoczynkowego odpisano urlop od 11 do 24.12.2016 r. w ilości 11 dni tj. 88 godzin (zgodnie z harmonogramem półrocznym okres ten obejmuje 96 godzin służby). W karcie rozliczenia urlopu wypoczynkowego dodatkowego odpisano urlop w ilości 104 godzin za okres od 25.12.2016 r. do (...) – nie podano daty zakończenia urlopu, choć z list obecności oraz karty rozliczenia półrocznego wynika, że ww. strażak przebywał na urlopie wypoczynkowym dodatkowym do 15.01.2017 r. (zgodnie z harmonogramem półrocznym okres ten obejmuje 96 godzin służby). W rezultacie urlop został prawidłowo odpisany, bez szkody dla, ale należy zwrócić uwagę, że:

- urlopów udziela się w dni, które są dla strażaka dniami służby. W raporcie o udzielenie urlopu, strażak wyraźnie powinien wskazać wnioskowany termin urlopu;
- wymiar czasu służby strażaka ulega obniżeniu o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności w służbie obejmującej dni i godziny służby, ustalone zgodnie z harmonogramem półrocznym, a więc ww. urlop powinien zostać udzielony w następujący sposób: urlop wypoczynkowy od 11.12.2016 r. do 23.12.2016 r. (88 godzin = 11 dni) oraz urlop wypoczynkowy dodatkowy od 24.12.2016 r. do 15.01.2017 r. (104 g. = 13 dni);
- urlopów udziela się w wymiarze godzinowym, oznacza to, że w kartach rozliczenia urlopów należy urlop rozpisywać również w godzinach.

Podczas analizy kart rozliczenia półrocznego w kilku przypadkach wątpliwości budzi prawidłowość rozliczania czasu służby w ramach odbywania przez funkcjonariuszy delegacji kilkudniowych:

- z ewidencji nadgodzin wynika, że ww. została delegowana w dniach 26-27.01.2017 r. na szkolenie dyżurnych stanowisk kierowania do Bornego Sulinowa. W kolumnie „godz. od – do” ołówkiem wpisano liczbę godzin 7 i 5, a następnie zaewidencjonowano w ww. wymiarze delegację w rozliczeniu półrocznym. Zgodnie z § 16 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP, czas odbytej przez strażaka podróży służbowej, która trwała dłużej niż jeden dzień ewidencjonuje się w następujący sposób: do czasu służby jest ewidencjonowany czas faktycznego wykonywania zadań służbowych, lecz nie mniej niż w wymiarze obowiązującym w codziennym rozkładzie czasu służby (nie mniej niż 8 godzin). Oznacza to, że 26 i 27.01. 2017 r. powinno zostać zaewidencjonowane 16 godzin delegacji, a nie 12 godzin. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka;
- z ewidencji nadgodzin wynika, że, została delegowana w dniach od 10-11.05.2017 r. na szkolenie dotyczące systemu powiadamiania ratunkowego w Trzęsaczu. W kolumnie „godz. od – do” nie wpisano liczby godzin faktycznego wykonywania zadań. W karcie rozliczenia półrocznego ww. strażaka zaewidencjonowano usprawiedliwioną nieobecność jako delegację szkolną, czyli została zaewidencjonowana w wymiarze odpowiadającym wymiarowi czasu służby określonego w harmonogramie półrocznym tj. w tym przypadku 0 godzin. W § 16 rozporządzenia w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP wyraźnie rozróżniono zasady ewidencjonowania czasu służby strażaka, który przebywał w podróży służbowej oraz czasu służby strażaka skierowanego na naukę do szkoły lub ośrodka szkolenia PSP. Ww. delegacja nie jest delegacją, o której mowa w § 16 ust. 6 cyt. rozporządzenia. Jest to delegacja kilkudniowa i strażakowi powinien zostać zaewidencjonowany czas faktycznego wykonywania zadań służbowych, lecz nie mniej niż w wymiarze obowiązującym w codziennym rozkładzie czasu służby (§ 16 ust. 4 ww. rozporządzenia). Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin, a należny czas powinien zostać zaewidencjonowany jako delegacja w rozliczeniu półrocznym, a nie szkolenie. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka;
- z ewidencji nadgodzin wynika, że ww. strażak został delegowany w dniach od 3-4.10.2017 r. na szkolenie dotyczące systemu powiadamiania ratunkowego w Trzęsaczu. W kolumnie „godz. od-do” wpisano godziny 7:44 (3.10.2017 r.) oraz 12:42 (4.10.2017 r.) W karcie rozliczenia półrocznego strażaka zaewidencjonowano delegację; w pierwszym dniu 16 godzin, w drugim dniu 8 godzin. Delegacja ta jest delegacją kilkudniową, a więc powinna być rozliczona zgodnie z § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia. Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin, a należny czas powinien zostać

zaewidencjonowany jako delegacja w rozliczeniu półrocznym. Z godzin podanych w książce nadgodzin nie wynika, przez ile czasu strażak wykonywał zadania służbowe. Nie ma dokumentu, na podstawie którego można było strażakowi zaewidencjonować łącznie 24 godziny delegacji. Powyższa sytuacja ma wpływ na ilość wypracowanych nadgodzin przez strażaka;

- z listy obecności wynika, że: od 25-26.04.2017 r. przebywał w kilkudniowej delegacji. W rozliczeniu półrocznym zaewidencjonowano: 25.04.2017 r. – 16 godzin delegacji, 26.04.2017 r. – 8 godzin delegacji. Delegacja ta jest delegacją kilkudniową, a więc powinna być rozliczona zgodnie z § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia. Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu delegacji powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin – delegacja nie jest rozpisana w książce nadgodzin. Nie ma dokumentu, na podstawie którego można było strażakowi zaewidencjonować łącznie 24 godziny delegacji;
- z karty rozliczenia półrocznego oraz książki podziału bojowego wynika, że: 19.06.2017 r. po 24 – godzinnej służbie przebywał w delegacji. W karcie rozliczenia półrocznego zaewidencjonowano 4 godziny delegacji. Z notatki z 26 marca 2018 r. wynika, że 4 godziny delegacji zaewidencjonowane w programie czasu służby, są to godziny pobytu w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie (z karty pracy pojazdu wynika, że 19.06.2017 r. jechał do KW PSP w Szczecinie – wyjazd 9:27, powrót 16:00). Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w trakcie delegacji powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin – delegacja nie jest rozpisana w książce nadgodzin,
- z karty rozliczenia półrocznego oraz książki podziału bojowego wynika, że przebywał w terminie 13-14.06.2017 r. w delegacji. Delegacja ta jest delegacją kilkudniową, a więc powinna być rozliczona zgodnie z § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia. Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu delegacji powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin – delegacja nie jest rozpisana w książce nadgodzin. Nie ma dokumentu, na podstawie którego można było strażakowi zaewidencjonować łącznie 24 godziny delegacji;
- z listy obecności wynika, że od 8-11.03. 2017 r. przebywał w kilkudniowej delegacji. W rozliczeniu półrocznym zaewidencjonowano: 8.03.2017 r. – 16 godzin delegacji, 9.03.2017 r. – 8 godzin delegacji, 10.03.2017 r. – 16 godzin delegacji, 11.03.2017 r. – 8 godzin delegacji. Ww. delegacja jest delegacją kilkudniową, a więc powinna być rozliczona zgodnie z § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia. Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu delegacji powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin – delegacja nie jest rozpisana w książce nadgodzin. Nie ma dokumentu na podstawie którego można było strażakowi zaewidencjonować łącznie 48 godzin delegacji;
- z listy obecności wynika,: w terminie 4-5.03.2017 r. przebywał w kilkudniowej delegacji. W rozliczeniu półrocznym zaewidencjonowano: 4.03.2017 r. – 16 godzin delegacji, 5.03.2017 r. – 8 godzin delegacji. Delegacja ta jest delegacją kilkudniową, a więc powinna być rozliczona zgodnie z § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia. Godziny faktycznego wykonywania zadań służbowych w każdym dniu delegacji powinny być wyraźnie wpisane w książkę nadgodzin – delegacja nie jest rozpisana w książce nadgodzin. Nie ma dokumentu na podstawie którego można było strażakowi zaewidencjonować łącznie 24 godziny delegacji;
- z karty rozliczenia półrocznego wynika, przebywał na szkoleniu w terminie 8-10.11.2017 r. Ww. nieobecność usprawiedliwiona została rozliczona jak nieobecność strażaka skierowanego na naukę do szkoły lub ośrodka szkolenia tj. w karcie rozliczenia półrocznego zaewidencjonowano

czas służby w wymiarze odpowiadającym wymiarowi czasu służby określone w harmonogramie półrocznym (O godzin). Z wyjaśnień wynika, że ww. strażak przebywał w delegacji w Bornem Sulinowie na szkoleniu. Delegacja powinna być zostać rozliczona w oparciu o § 16 ust. 4 rozporządzenia w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP.

1.10. Przekroczenie liczby dopuszczalnych w okresie rozliczeniowym godzin ponadnormatywnych z wyłączeniem przypadków dotyczących wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w PSP.

Zgodnie z art. 35 ust. 9 ustawy o PSP, czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo w danym okresie rozliczeniowym. Tylko w przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej czas służby strażaka można przedłużyć ponad normę o której mowa w art. 35 ust. 9 ustawy o PSP. W roku 2017 nie wprowadzono w jednostkach organizacyjnych PSP woj. zachodniopomorskiego stanu podwyższonej gotowości operacyjnej. Maksymalna liczba możliwych do wypracowania godzin służby ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP (bez wprowadzenia podwyższonej gotowości bojowej w PSP) w I okresie rozliczeniowym 2017 r. obliczona zgodnie z pismem Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 20 września 2011 r., znak BK-II-0754/12/11 to 241 godzin, natomiast w II okresie rozliczeniowym 2017 r. 253 godziny. Podczas kontroli stwierdzono kilka przypadków przekroczenia liczby dopuszczalnych godzin ponadnormatywnych w kontrolowanych okresach rozliczeniowych.

I okres rozliczeniowy 2017 – maksymalna liczba nadgodzin do przepracowania 241				
Stopień, imię i nazwisko	Liczba godzin przepracowanych ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP	Liczba przekroczonych godzin	Liczba godzin, za które wypłacono rekompensatę pieniężną	Liczba godzin przeniesiona na II okres rozliczeniowy 2017
.....	274,5	33,5	241	33,5
.....	265,5	24,5	241	24,5
.....	351	110	241	110
.....	263	22	241	22
.....	252	11	241	11
II okres rozliczeniowy 2017 – maksymalna liczba nadgodzin do przepracowania 253				
.....	272	19	253	19
.....	262	9	253	9
.....	255	2	253	2

Zgodnie z art. 35 ust. 9 ustawy o PSP za czas służby przedłużony do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym, strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną. W kontrolowanej jednostce w ww. przypadkach wypłacono strażakom rekompensatę pieniężną za maksymalną liczbę nadgodzin wynikającą z art. 35 ust. 9, a za czas przepracowany ponad dozwoloną liczbę nadgodzin strażakom został udzielony czas wolny w następnym okresie rozliczeniowym. Należy jednak zwrócić uwagę, że powyższa sytuacja nie powinna mieć miejsca. Osoba odpowiedzialna za ewidencję czasu służby powinna na bieżąco monitorować stan nadgodzin strażaków w czasie okresu rozliczeniowego, tak, aby uniknąć przekroczenia dozwolonej liczby nadgodzin o której mowa w art. 35 ust. 9 ustawy o PSP.

1.11. Poprawność naliczenia i wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby.

W kontrolowanej jednostce wysokość wypłaconych ekwiwalentów pieniężnych za wypracowane nadgodziny jest zgodna z ilością godzin zaewidencjonowanych w kartach ewidencji czasu służby. Jednakże biorąc pod uwagę sposób rozliczania niektórych delegacji służbowych, częsty brak dokładnego rozpisania czasu faktycznego wykonywania zadań przez strażaków w książce nadgodzin oraz sporadyczne pomyłki, które zostały wymienione w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym można uznać, że naliczenie nadgodzin nie było sporządzone dokładnie.

Kontrolującym zostało przedłożone pismo z 12 listopada 2017 r. w sprawie wypłaty rekompensaty pieniężnej z tytułu pełnienia służby ponad normę w I okresie rozliczeniowym 2017 r. w kwocie 118 339,08 zł za 7116 nadgodzin, do pisma załączony jest wykaz funkcjonariuszy oraz wysokość należnej rekompensaty. Zgodnie z art. 97 c ust. 2 należną rekompensatę pieniężną wypłaca się do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, lecz nie później niż w dniu zwolnienia ze służby. Rekompensata pieniężna za wypracowane nadgodziny w I okresie rozliczeniowym 2017 r. powinna była nastąpić do dnia 30 września 2017 r., a pismo dotyczące wypłaty rekompensaty sporządzono 12 listopada 2017 roku.

Ponadto Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej pismem z 11 marca 2011 r., znak BK-II-0754/6-1/11 przesłał wzór dokumentu informującego o przysługującej strażakowi rekompensacie pieniężnej stanowiącej podstawę do jej wypłaty. Dokument ten powinien być sporządzony indywidualnie dla każdego strażaka. Z analizy akt osobowych wynika, że w poprzednich okresach rozliczeniowych taka informacja była sporządzana poprawnie, podobnie już za II okres rozliczeniowy 2017 r. strażacy imiennie otrzymali dokumenty z 15 marca 2018 r. informujące o przysługującej rekompensacie pieniężnej.

1.12. Czy stwierdzono przypadki oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy.

Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy. 86 nadgodzin wypracowanych w II okresie rozliczeniowym 2016 r., za które miał być udzielony czas wolny dwóm strażakom systemu zmianowego zostały oddane. Za 201 nadgodzin z I okresu rozliczeniowego 2017 r. czterem strażakom został udzielony czas wolny w II okresie rozliczeniowym 2017 roku.

1.13. Czy w przypadkach rozwiązywania stosunku służbowego uwzględnia się wynikającą z wytycznych KG PSP konieczność zrekompensowania godzin nadliczbowych strażaka najpóźniej w dniu zwolnienia ze służby?

W roku 2017 z pięcioma funkcjonariuszami został rozwiązany stosunek służbowy, z czego dwóch funkcjonariuszy na dzień zwolnienia ze służby posiadało wypracowane nadgodziny (.....). Funkcjonariusze zostali zwolnieni ze służby w PSP w II kwartale 2017 r. W ich aktach osobowych nie ma dokumentów informujących o przysługującej strażakom rekompensacie pieniężnej za wypracowane nadgodziny w I okresie rozliczeniowym 2017 r. Z wykazu załączonego do pisma z 12 listopada 2017 r., znak PK.3311.75.2017 wynika, iż ujęto 84 nadgodziny wypracowane przez oraz 9,5 nadgodziny wypracowane przez). Zgodnie z art. 97 c ust. 2 należną rekompensatę pieniężną ww. funkcjonariusze powinni mieć wypłaconą nie później niż w dniu zwolnienia ze służby.

Kontrolowane zagadnienia ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

2. Mianowanie na stanowiska służbowe i awansowanie na wyższe stopnie

służbowe strażaków PSP.

W Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie obowiązuje Regulamin organizacyjny ustalony Decyzją 6/2014 z dnia 22 października 2014 r. Komendanta Powiatowego PSP w Gryfinie, zatwierdzony Zarządzeniem nr 108/2014 Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP z dnia 30 października 2014 r. Zgodnie z § 11 Regulaminu organizacyjnego do zadań komórki kadr należy realizowanie polityki kadrowej komendanta powiatowego, prowadzenie spraw awansów i wyróżnień strażaków i pracowników prowadzenie całokształtu spraw związanych z systemem uposażeń i awansów strażaków PSP oraz wynagrodzeń pracowników cywilnych. Z treści §.6.1 wynika, że komórka kadr podlega bezpośrednio pod Komendanta Powiatowego PSP.

Badaniu poddano zakres czynności, która zajmuje stanowisko stażysta ds. kadr. W pkt. 2 zakresu określono podstawowe obowiązki, wśród których jest m.in. *prowadzenie spraw osobowych strażaków i pracowników cywilnych, sporządzanie i kompletowanie dokumentacji emerytalno rentowej, realizowanie polityki kadrowej komendanta powiatowego, przygotowanie wniosków dotyczących awansów i wyróżnień, opracowywanie i ewidencjonowanie decyzji, rozkazów instrukcji wytycznych komendanta powiatowego.*

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Komenda Powiatowa PSP w Gryfinie posiadała 63,5 etatu, w tym 61 etatów funkcjonariuszy, 2 etaty pracowników korpusu służby cywilnej i 0,5 etatu pracowników pomocniczych i obsługi.

Faktyczny stan zatrudnienia obrazuje tabela zamieszczona w treści wyjaśnień udzielonych przez

stan na dzień	zatrudnienie (etaty)			wakaty		
	funkcj.	ksc	spoza ksc	funkcj.	ksc	spoza ksc
01.01.2017 r.	62	1	0,5	1	1	0
31.12.2017 r.	59	2	0,5	4	0	0

2.1. Mianowanie na stanowiska służbowe.

W okresie objętym kontrolą 21 strażaków zostało mianowanych na wyższe stanowiska służbowe. Szczegółowy wykaz zmian na stanowiskach zawiera poniższa tabela.

stanowisko przed zmianą	stanowisko po zmianie
dowódca zastępu	starszy inspektor
młodszy technik	technik
dyżurny stanowiska kierowania	starszy dyżurny stanowiska kierowania
młodszy ratownik	dyspozytor
dowódca zastępu	dowódca sekcji 2x
st. operator sprzętu specjalnego	dowódca zastępu
operator sprzętu specjalnego	st. operator sprzętu
operator sprzętu specjalnego	st. operator sprzętu
ratownik kierowca	starszy ratownik kierowca
starszy ratownik kierowca	dowódca zastępu
starszy ratownik	st. operator sprzętu
stażysta	mł. ratownik x3
stażysta	mł. ratownik kierowca x5
stażysta ds. finansowych	młodszy technik ds. finansowych

Kontrolujący sprawdzili akta osobowe 4 strażaków mianowanych na wyższe

stanowiska służbowe w okresie objętym kontrolą t.j. Stwierdzono, że wobec mianowanych osób przestrzegano wymagań określonych w rozporządzeniu MSWiA z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie stanowisk służbowych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2016. poz. 724). Mianowane osoby spełniały kryteria w zakresie ustalonego stażu służby w latach oraz wymaganego wykształcenia ogólnego i kwalifikacji pożarniczych do zajmowanych aktualnie stanowisk służbowych. Na czterech funkcjonariuszy tylko posiadał ustalony, stosownie do zajmowanego stanowiska, zakres czynności. Kontrolerzy ustalili również, że strażacy ci nie posiadali aktualnych opinii służbowych, których obowiązek sporządzenia wynika z art. 36 ustawy o PSP i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2006, Nr 80, poz. 562 ze zm.) Ponadto z akt osobowych ww. strażaków wynika, że od dnia podjęcia służby w KP PSP w Gryfinie nie byli oni nigdy opiniowani.

Akty mianowania sporządzono prawidłowo, przytaczając prawidłową podstawę prawną. Decyzja o mianowaniu i uposażeniu w podstawie prawnej oprócz art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy o PSP przywoływała również art. 34 ust. 6 ustawy o PSP. Przepis ten przywołuje się tylko raz tj. w momencie gdy strażak po odbyciu służby przygotowawczej zostaje mianowany na stałe. Mianując na kolejne stanowiska w służbie stałej tego przepisu nie przytacza się.

2.2. Awansowanie w stopniu służbowym.

W okresie objętym kontrolą awans na wyższy stopień służbowy otrzymało 20 funkcjonariuszy. Sprawdzeniu poddano akta osobowe 9 awansowanych:

L.p.	stopień	Imię i nazwisko	data nadania stopnia	ostatnia opinia za okres		data podjęcia służby	UWAGI
				od	do		
1			04.05. 2017	20.05. 2013	21.03. 2016		opinia nieaktualna
2			04.05. 2017	brak opinii		01.03. 2016	brak opinii po pierwszym roku służby
3			04.05. 2017	brak opinii		14.01. 2014	od początku służby tj. od 4 lat nie sporządzono opinii
4			04.05. 2017	15.12. 2012	21.07. 2015	30.12. 1997	opinia nieaktualna
5			04.05. 2017	brak opinii		30.11. 2015	od początku służby tj. od 2 lat nie sporządzono opinii
6			04.05. 2017	brak opinii		31.12. 2011	od początku służby tj. od 7 lat nie sporządzono opinii
7			11.11. 2017	30.10. 2014	30.10. 2015	31.12. 2012	opinia nieaktualna
8			04.05. 2017	01.09. 2004	30.04. 2007	27.08. 2003	opinia nieaktualna
9			04.05. 2017	2002	2005	2002	po ukończeniu SA PSP w 2002 r. sporządzono tylko jedną opinię za lata 2002-2005 - opinia nieaktualna

Ustalono, że we wszystkich 9 przypadkach nadania wyższych stopni służbowych zachowano wymagania i terminy, wynikające z art. 54 ust.1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Z informacji uzyskanych od wynika, że nie było przypadków odstąpienia od wnioskowania o nadanie wyższego stopnia służbowego w odniesieniu do osób spełniających wymagania, wynikające

z przepisów prawa. Jednocześnie kontrolujący ustalili, że żaden z awansowanych strażaków nie posiadał aktualnej opinii służbowej.

W związku ze stwierdzeniem, że żaden ze strażaków awansowanych w roku 2017 nie posiadał aktualnej opinii służbowej sprawdzono jak to zagadnienie zostało zrealizowane w odniesieniu do funkcjonariuszy w stosunku, do których wystąpiono z wnioskiem o nadanie wyższego stopnia służbowego z okazji Dnia Strażaka w 2018 r. Kontrolujący stwierdzili, że opinie służbowe sporządzono w odniesieniu do wszystkich funkcjonariuszy, na których wystąpiono z wnioskiem awansowym (łącznie 18 osób). Wykaz funkcjonariuszy w stosunku, do których wystąpiono z wnioskiem o nadanie wyższego stopnia służbowego z okazji Dnia Strażaka w 2018 r. z podaniem czasookresu za jaki sporządzono ostatnią opinię służbową przedstawia poniższa tabela.

Wnioski o awans w stopniu podoficerskim i aspiranckim w 2018 r.

L.p.	stop.	Imię	Nazwisko	ostatnia opinia za okres	
				od	do
1				30.12.2016	01.02.2018
2				21.04.2016	01.02.2018
3				21.06.2016	01.02.2018
4				21.03.2016	01.02.2018
5				02.04.2016	01.02.2018
6				20.12.2016	01.02.2018
7				02.04.2016	01.02.2018
8				22.12.2016	01.02.2018
9				22.03.2016	01.02.2018
10				01.04.2017	01.02.2018
11				31.10.2015	01.02.2018
12				02.07.2015	01.02.2018
13				15.10.2017	02.01.2018
14				02.07.2017	01.02.2018
15				21.10.2017	01.02.2018
16				12.04.2016	12.02.2018
17				20.12.2016	02.01.2018
18				01.08.2015	18.01.2018

Kontrolowane zagadnienia zostały ocenione pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Przyznawanie dodatków motywacyjnych i służbowych strażakom PSP.

Uposażenie strażaka składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków. Kontrolą objęto proces przyznawania dodatków: służbowego i motywacyjnego, których wysokość ma charakter uznaniowy.

3.1. Dodatek motywacyjny.

Zgodnie z § 6 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2016 r., poz. 717 ze zm.) strażakowi może być przyznany na czas określony, ustalany kwotowo, dodatek motywacyjny w wysokości do 30% najniższego uposażenia, które obejmuje stawkę przewidzianą dla najniższej grupy uposażenia zasadniczego i dodatek za stopień strażaka. Od 1 stycznia 2017 maksymalna kwota dodatku motywacyjnego wynosi 756,60 zł.

Dodatek motywacyjny może być przyznany za:

- 1) wykonywanie zadań służbowych wykraczających poza zakres obowiązków na zajmowanym stanowisku;
- 2) szczególną dbałość o powierzone mienie;
- 3) posiadanie wykształcenia ogólnego lub specjalistycznego, kwalifikacji pożarniczych lub przeszkolenia specjalistycznego wykraczającego poza wymagania określone w odrębnych przepisach dla zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełni służbę, szczególnie jeśli to wykształcenie, kwalifikacje lub przeszkolenie przyczyniają się do skuteczniejszego wykonywania obowiązków służbowych;
- 4) wykonywanie zadań ratowniczych oraz pomocy humanitarnej poza granicą państwa;
- 5) wykonywanie czynności kontrolnych w podległych, podporządkowanych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej;
- 6) szkolenie i opiekę nad psem wykorzystywanym w grupach specjalistycznych;
- 7) udział w akcjach ratowniczych o dużym obciążeniu psychofizycznym;
- 8) prowadzenie szkoleń specjalistycznych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) prowadzenie szkoleń dla strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej.

W okresie objętym kontrolą dodatek motywacyjny przyznawano 36 strażakom. Ustalone kwoty oscylowały w wysokości od 400 do 750 zł. i nie przekraczały maksymalnej wysokości.

Kontroli poddano 14 decyzji przyznających dodatek motywacyjny.

Dodatek przyznano strażakom m. in. za: wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych (decyzje: PK.3311.66-2.2017, PK.3311.73-1.2017, PK.3311/08/2017, PK.3311.10.2017,), szczególne zaangażowanie podczas wykonywania obowiązków służbowych (decyzje: PK.3311.66-16.2017, PK.3311.73-2.2017), zaangażowanie i profesjonalizm w trakcie realizowania powierzonych zadań służbowych (naprawa układu hydraulicznego SHD-25, naprawa i konserwacja sprzętu poza godzinami pracy (decyzje: PK.3311.73-15.2017, PK.3311.66-10.2017), szczególną dbałość o powierzone mienie (decyzje: PK.3311.66-13.2017, PK.3311.64-2.2017), rzetelne wykonywanie obowiązków służbowych na SK Komendanta Powiatowego PSP w Gryfinie (decyzja PK.3311.66-4.2017), wykonywanie zadań wykraczających poza zakres obowiązków (decyzje: PK.3311.66-9.2017, PK.3311.66-8.2017, PK.3311.73-10.2017).

Analiza ww. decyzji wykazała że w 13 przypadkach w podstawie prawnej przytoczono art. 87 pkt 1 ust 2a zamiast art. 87 ust. 1 pkt 2a ustawy o PSP. W przypadku decyzji znak PK.3311/08/2017 podstawa prawna przywoływała § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2016 poz. 717 ze zm.), który odnosi się do dodatku służbowego a nie motywacyjnego. Dwie decyzje (decyzje: PK.3311/08/2017, PK.3311.10.2017 nie zawierały uzasadnienia prawnego. W siedmiu przypadkach (decyzje: PK.3311/08/2017 PK.3311.10.2017, PK.3311.66-2.2017, PK.3311.73-1.2017, PK.3311.66-16.2017, PK.3311.73-2.2017, PK.3311.64-4.2017, przyznano dodatek motywacyjny za aktywności, które nie są wymienione w § 6 wc. rozporządzenia MSWiA. W dwóch przypadkach przyznano dodatek motywacyjny za wykonywanie zadań wykraczających poza zakres obowiązków na zajmowanym stanowisku jednakże z uzasadnienia decyzji nie wynika to w sposób jednoznaczny – decyzje: PK.3311.73-15.2017, PK.3311.66-10.2017. W przypadku decyzji PK.3311.66-8.2017, PK.3311.73-10.2017, PK.3311.66-9.2017 dodatkowo ujęto aktywności, które nie mieszczą się w katalogu zawartym w § 6 ww. rozporządzenia. W przypadku decyzji PK.3311.66-16.2017 dodatek motywacyjny przyznano za zadania, których realizację strażak ma przypisaną zakresem czynności.

Pouczenie o możliwości odwołania się od decyzji zawierała jedynie decyzja PK.3311/08/2017.

3.2. Dodatek służbowy.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2016, poz. 717 ze zm.) strażakowi przyznaje się, ustalany kwotowo, dodatek służbowy w wysokości do 50% otrzymywanego uposażenia zasadniczego i dodatku za stopień. Warunkami przyznawania i okolicznościami uwzględnianymi przy ustalaniu i zmianie wysokości dodatku służbowego są:

- 1) dyspozycyjność związana z zajmowanym stanowiskiem i odpowiedzialność za podejmowane decyzje służbowe oraz stopień zdyscyplinowania przy realizacji zadań służbowych;
- 2) udział w ćwiczeniach i zgrupowaniach;
- 3) udział w akcjach ratowniczych poza terenem działania jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełni służbę;
- 4) sprawność fizyczna, potwierdzona wynikami sprawdzianów;
- 5) inne szczególnie uzasadnione przypadki, uzasadniające przyznanie dodatku służbowego.

W okresie objętym kontrolą dodatek służbowy przyznawano 57 strażakom. Kontroli poddano 11 decyzji znak: PK.3311.72.2017, PK.3311.42.14.2017, PK.3311.42.4.2017, PK.3311.42.27.2017, PK.3311.42.10.2017, PK.3311.42.5.2017, PK.3311.42.24.2017, PK.3311.42.35.2017, PK.3311.42.38.2017, PK.3311.11.2017, PK.3311/07/2017.

Analiza ww. decyzji wykazała że w decyzjach, w podstawie prawnej przytaczano cyt.: „art. 87 pkt 1 ust 2” zamiast: „art. 87 ust. 1 pkt 2” ustawy o PSP. Uzasadnienie prawne i faktyczne posiadała tylko decyzja znak PK.3311.72.2017. Pozostałe decyzje nie posiadały uzasadnienia prawnego. Wyżej cytowane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej w § 5 stanowi, że strażakowi przyznaje się, ustalany kwotowo, dodatek służbowy natomiast 10 analizowanych decyzji zawierało sformułowanie „podwyższam dodatek służbowy do wysokości”, jedna decyzja (PK.3311.11.2017) zawierała zwrot „przyznaję dodatek służbowy w wysokości o kwotę”.

Wszystkie decyzje zawierały pouczenie o możliwości wniesienia odwołania do wyższego przełożonego. Należy jednak zwrócić uwagę, że treść pouczenia w odniesieniu do decyzji wydanych po dniu 1 czerwca 2017 r. powinna być zmieniona w związku z art. 1 pkt 23 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2017.935).

Kontrolowane zagadnienia ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

4. Opiniowanie strażaków.

Zagadnienie opiniowania służbowego strażaków PSP zweryfikowano podczas analizy zagadnień mianowania na stanowiska służbowe i awansowania na wyższe stopnie służbowe.

Zadanie to w KP PSP Gryfino nie jest realizowane zgodnie z przepisami ustawy o PSP oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2006, Nr 80, poz. 562 ze zm).

Kontrolowane zagadnienie ocenia się negatywnie.

5. Prawidłowość sporządzania dokumentacji związanej ze zwolnieniem ze służby w związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalno – rentowe.

W 2017 r. na zaopatrzenie emerytalne odeszło 5 strażaków. Kontrolujący sprawdzili dokumentację emerytalną 3 funkcjonariuszy

Analiza dokumentacji wykazała, że w dwóch przypadkach decyzje o zwolnieniu ze służby wydano trzy dni przed dniem zwolnienia ze służby, pomimo iż raporty

o zwolnienie wpłynęły na trzy miesiące wcześniej (PK.184.02.2017, PK.184.03.2017). Taka sytuacja prowadzi do tego, że decyzje o zwolnieniu nie były prawomocne na dzień zwolnienia ze służby. Wszystkim zwolnionym ze służby wydano świadectwa służby.

Należności z tytułu zwolnienia ze służby ustalono prawidłowo tj. odprawę emerytalną, nagrodę roczną, a w przypadku nagrodę jubileuszową. Uwagi co do ww. dokumentów odnoszą się do ich formy, a mianowicie należności te przyznano decyzją administracyjną. W chwili obecnej w judykaturze przeważa stanowisko, zgodnie z którym regulacje prawne w zakresie mianowania na stanowisko służbowe, czy prawa do uposażenia wymagają wydania decyzji administracyjnej (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 18 maja 2017 r. sygnatura akt II SA/Sz 382/17). Świadczenia pieniężne wynikające ze stosunku służbowego strażaków, o których mowa np. w art. 93, 95 ust. 1 i 98 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej nie są ustalane w tym trybie. Oznacza to, że nie należy wydawać w tych sprawach decyzji administracyjnych (np. wyrok WSA w Warszawie z dnia 23 marca 2010 r. II SA/Wa 1403/09). Ponadto kontrolujący zwracają uwagę, że przyznając nagrodę roczną strażakowi, który nie pełnił służby przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych należy przytoczyć przepis ustawy o PSP, który pozwala przyznać nagrodę pomimo nie spełnienia tego warunku (art. 95 ust 5 pkt. 1-3). Kontrolujący zwrócili uwagę, że w aktach osobowych jak również w teczkach aktowych (a/a) brak jest kopii pełnej dokumentacji emerytalnej. Jakie dokumenty przesłano ustalono na podstawie pism kierowanych do Zakładu Emerytalno-Rentowego (PK.184.3.2017, PK.184.4.2017, PK.184.5.2017). Z pism tych wynika, że przesłano dokumenty, które nie są wymagane np. raport o zwolnienie ze służby, karta skierowania do komisji lekarskiej MSWiA, decyzje przyznające dodatek motywacyjny, służbowy, nagrodę roczną. Sprawa kompletowania dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego uregulowana jest w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. 2015, poz. 1148 ze zm.), w rozdziale 4 – Środki dowodowe. Dodatkowe informacje znajdują się również na stronie internetowej Zakładu Emerytalno-Rentowego w zakładce Informacje.

Kontrolowane zagadnienia ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

6. Prawidłowość przyjęć do służby.

Komenda Powiatowa PSP w Gryfinie w okresie podlegającym kontroli przeprowadziła jeden nabór na 3 stanowiska. Ogłoszenie opracowano i opublikowano zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej i rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U.2016.30). Dodatkowo ogłoszenie opublikowano, zgodnie z przyjętymi w jednostkach organizacyjnych PSP województwa zachodniopomorskiego zasadami, na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie. Dokumentacja z naboru zawierała udokumentowane rezultaty z poszczególnych etapów naboru, nie zawierała jednak arkuszy indywidualnych oceny kandydata i arkusza zbiorczego oceny kandydatów.

Kontrolowane zagadnienia ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

7. Prawidłowość przygotowania i prowadzenia postępowań rekrutacyjnych do korpusu służby cywilnej, nawiązanie stosunku pracy, służba przygotowawcza w służbie cywilnej, ocena okresowa członka korpusu służby cywilnej, opis i wartościowanie stanowisk w służbie cywilnej.

Komenda Powiatowa PSP w Gryfinie, zgodnie z przyznanym limitem, posiada 2 etaty pracowników korpusu służby cywilnej, które na dzień kontroli były obsadzone.

W okresie podlegającym kontroli KP PSP w Gryfinie przeprowadziła nabór na stanowisko starszy specjalista ds. kwatermistrzowskich.

Ogłoszenie o naborze zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej komendy, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Wymagania co do wykształcenia, stażu pracy i prawa jazdy oraz zakres zadań zgodne z opisem stanowiska. Dokumentacja z naboru zawierała dokumenty wytworzone w związku z naborem tj. ogłoszenie, listę kandydatów spełniających wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, dokumentację testu wiedzy i rozmowy kwalifikacyjnej oraz wynik naboru. W dokumentacji brakowało protokołu z przeprowadzonego naboru, którego obowiązek sporządzenia nakłada art. 30 ustawy o służbie cywilnej.

Wybrana kandydatka zatrudniona została zgodnie z art. 35 ust.3 ustawy o służbie cywilnej na czas określony tj. od 1.04.2017 r. do 31.03.2018 r. W aktach wyłonionej kandydatki znajduje się zaświadczenie o odbyciu służby przygotowawczej w służbie cywilnej, brak jest natomiast pozostałej dokumentacji jaką sporządza się pracownikowi podejmującemu pracę w służbie cywilnej po raz pierwszy tj. sprawozdania oraz pierwszej oceny w służbie cywilnej. W myśl postanowień § 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej (Dz.U.2015.1144) w terminie 21 dni od dnia nawiązania z ocenianym stosunku pracy, bezpośredni przełożony przeprowadza z ocenianym rozmowę wstępną, podczas której:

- 1) zapoznaje ocenianego ze sposobem dokonywania pierwszej oceny;
- 2) omawia z ocenianym główne obowiązki wynikające z opisu stanowiska pracy zajmowanego przez ocenianego oraz oczekiwania co do sposobu ich wykonywania;
- 3) omawia z ocenianym oczekiwania co do jego postawy, zaangażowania i postępów w pracy, relacji ze współpracownikami oraz terminowości wykonywania zadań, biorąc pod uwagę opisy elementów oceny, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 4) wyznacza termin na złożenie sprawozdania.

Informacje o terminie przeprowadzonej rozmowy wstępnej, terminie wyznaczonym na złożenie sprawozdania i okresie, w którym powinna zostać dokonana pierwsza ocena bezpośredni przełożony wpisuje do arkusza pierwszej oceny.

Pierwsza ocena w służbie cywilnej jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy od nawiązania stosunku pracy i nie później niż miesiąc przed upływem okresu, na który została zawarta umowa o pracę ocenianego – w kontrolowanym przypadku pierwsza ocena powinna być sporządzona pomiędzy 01.12.2017 r., a 28.02.2018 roku.

Zgodnie z informacjami udzielonymi przez opis i wartościowanie przeprowadzone zostało tylko dla stanowiska, na które był prowadzony nabór. Zgodnie z § 1 Zarządzenia Nr 1 Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2011 r. w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej opis stanowiska pracy sporządza się dla każdego stanowiska pracy w służbie cywilnej.

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie z nieprawidłowościami.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

W zakresie prawidłowości rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W zakresie mianowania na stanowiska służbowe i awansowania na wyższe stopnie służbowe strażaków PSP, przyznawania dodatków motywacyjnych i służbowych strażakom PSP kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W zakresie przygotowania i prowadzenia postępowań rekrutacyjnych do korpusu służby cywilnej, nawiązania stosunku pracy, służby przygotowawczej w służbie cywilnej, oceny okresowej członka korpusu służby cywilnej, opisu i wartościowania stanowisk w służbie cywilnej kontrolowane zagadnienie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W zakresie sporządzania dokumentacji związanej ze zwolnieniem ze służby w związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalno – rentowe oraz naboru do służby kontrolowane zagadnienie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W zakresie opiniowania służbowego strażaków PSP kontrolowane zagadnienie oceniono negatywnie.

III. Wnioski i zalecenia.

W celu usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości:

1. Zaleca się dołożyć większej staranności w ewidencjonowaniu czasu służby i dopilnowanie, aby w tym zakresie były ściśle przestrzegane przepisy art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1204 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 ze zm.), a w szczególności aby:
 - a) karty ewidencji czasu służby, karty rozliczenia wykorzystanych urlopów, wpisy w książce podziału bojowego oraz na liście obecności w sposób jednolity i jednoznaczny odzwierciedlały stan faktyczny;
 - b) po służbie trwającej nie dłużej niż 24 godziny funkcjonariuszom udzielano co najmniej 24 godziny wolne od służby;
 - c) prawidłowo rozliczano czas służby w ramach odbywania przez funkcjonariuszy delegacji służbowych – zgodnie z zasadami określonymi w § 16 ww. rozporządzenia;
 - d) monitorowano stan nadgodzin strażaków w czasie okresu rozliczeniowego, tak, aby uniknąć przekroczenia dozwolonej liczby nadgodzin o której mowa w art. 35 ust. 9 ustawy o PSP;
 - e) zwrócono uwagę na poprawność wyliczenia oraz terminowość wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby strażaków, oraz sporządzenie stosownego dokumentu indywidualnie dla każdego uprawnionego strażaka.
2. Zapewnić stosowanie zasad przeprowadzania opiniowania służbowego określonych w rozporządzeniu MSWiA z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie opiniowania służbowego strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. nr 80, poz. 562 ze zm.)
3. Przy przyznawaniu i ustalaniu kwot dodatku motywacyjnego uwzględniać wyłącznie okoliczności zawarte w § 6 ust. 2 pkt 1-9 rozporządzenia MSWiA z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 313 ze zm.)
4. Przestrzegać, by decyzje administracyjne w sprawie przyznania dodatku służbowego, motywacyjnego, zwolnienia ze służby itp. spełniały wymogi wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.)
5. Sporządzając dokumentację emerytalną stosować przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. 2015, poz. 1148 ze zm.) Ponadto zadbać, by w aktach osobowych strażaków przechodzących na emeryturę była kopia pełnej dokumentacji emerytalnej.
6. Dokumentując nabór do służby cywilnej stosować art. 30 ustawy o służbie cywilnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1889 ze zm.)
7. W odniesieniu do osób po raz pierwszy podejmujących pracę w służbie cywilnej

stosować postanowienia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej (Dz. U. z 2015. poz. 1144).

8. Dokonać opisu i wartościowania wszystkich stanowisk zaliczanych do grupy stanowisk w służbie cywilnej.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 19 stron.

Zgodnie z art. 48 „ustawy” od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z art. 49 „ustawy” kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, a w przypadku punktów: 2, 7 i 8 do 30 listopada 2018 roku, poinformuje Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania. Niezależnie od powyższego należy złożyć kolejne informacje o wykonaniu lub wdrożeniu wszystkich uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych.

**Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. Jacek Staśkiewicz**

Do wiadomości:
Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej